

MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA

Občinski podrobni prostorski načrt za konjeniški park
Rakičan (EUP RA 9/2)

Priloga

IZVLEČEK IZ HIERARHIČNO VIŠJIH PROSTORSKIH AKTOV

V Murski Soboti, september 2022

VSEBINA:

1. UVOD	3
2. STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE	3
3. PROSTORSKI RED SLOVENIJE.....	4
4. OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT	5

1. UVOD

Hierarhično višja prostorska akta na ravni države sta **Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije** (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3) in **Uredba o prostorskem redu Slovenije** (Uradni list RS, št. 122/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3).

Strategija prostorskega razvoja Slovenije je temeljni državni dokument o usmerjanju razvoja v prostoru. Določa zasnovo urejanja prostora, njegovo rabo in varstvo ter usmeritve za razvoj posameznih prostorskih sistemov na regionalni in lokalni ravni.

Prostorski red Slovenije določa pravila za urejanje prostora, ki se uporabljajo za prostorsko načrtovanje poselitve, gospodarske infrastrukture in krajine, za določanje osnovne in podrobne namenske rabe prostora, določanje meril in pogojev za urejanje prostora ter pogojev za umeščanje prostorskih ureditev in graditev objektov.

Hierarhično višji prostorski akt na ravni občine pa predstavlja **Občinski prostorski načrt Mestne Občine Murska Sobota** (Uradni list RS, št. 63/14, 54/16, 67/16).

2. STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE

V SPRS so podane splošne značilnosti in izhodišča celotnega slovenskega prostora, na podlagi katerih so določeni glavni cilji prostorskega razvoja Slovenije. Vsebina SPRS predstavlja osnovno podlago in usmeritve za vse ravni prostorskega načrtovanja.

Cilji prostorskega razvoja Slovenije, ki jih navaja SPRS, so:

- Racionalen in učinkovit prostorski razvoj;
- Razvoj policentričnega omrežja mest in drugih naselij;
- Večja konkurenčnost slovenskih mest v evropskem prostoru;
- Kvaliteten razvoj in privlačnost mest ter drugih naselij, pri katerem je še poseben poudarek na »zagotavljanju kvalitete bivalnega okolja z vključevanjem kulturne dediščine v urejanje, prenovo in oživljanje mest in drugih naselij«;
- Skladen razvoj območij s skupnimi prostorsko razvojnimi značilnostmi;
- Medsebojno dopolnjevanje funkcij podeželskih in urbanih območij;
- Povezanost infrastrukturnih omrežij z evropskimi infrastrukturnimi sistemi;
- Preudarna raba naravnih virov;
- Prostorski razvoj usklajen s prostorskimi omejitvami;
- Kulturna raznovrstnost kot temelj nacionalne prostorske prepoznavnosti;
- Ohranjanje narave;
- Varstvo okolja.

Policentrični urbani sistem in regionalni prostorski razvoj

Usmeritve za skladen prostorski razvoj

Državni strateški plan vzpodbuja policentrični razvoj naselij. Razvoj poselitve se prednostno usmerja v urbana naselja, ki so že središča ali pa se bodo kot taka razvila zaradi značilnosti svojega položaja v omrežju naselij in potreb zaledja. V okviru policentričnega urbanega sistema se razvija omrežje ustrezno opremljenih središč, ki omogočajo vsem prebivalcem

udobno, cenovno ugodno, varno in okoljsko sprejemljivo dostopnost do javnih funkcij, delovnih mest, storitev in znanja. Na lokalni ravni se, v skladu z učinkovito in enakomerno dostopnostjo, primerno razmestitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami, razvija tudi središča medobčinskega pomena, pomembnejša lokalna središča in druga lokalna središča. Če ima središče funkcijo občinskega središča, mora samostojno ali v sodelovanju z drugimi pomembnejšimi lokalnimi središči zagotavljati zadostno in dostopno oskrbo z družbenimi in drugimi storitvenimi dejavnostmi, ne glede na obseg svojega gravitacijskega območja. V pomembnejših lokalnih središčih se spodbuja razvoj ustrezne storitvene in oskrbne funkcije in razvoj delovnih mest za okoliško prebivalstvo. Minimalno število prebivalcev v gravitacijskem območju pomembnejšega lokalnega središča je 5.000 prebivalcev. V pomembnejša lokalna središča se umešča primarno zdravniško in socialno oskrbo (na primer zdravstveni dom, lekarno, osebno in družinsko pomoč) ter omogoča možnosti za športno in kulturno dejavnost.

Razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti

Posebno pozornost namenjamo tudi prostorskemu razvoju prostočasnih dejavnosti, ki so namenjene predvsem prebivalstvu Slovenije za rekreacijske aktivnosti in oddih. Prostočasne dejavnosti se razvija v okviru jedrnih območij, ki obsegajo večje naselbinske zgostitve, povezano z njihovim zaledjem. V jedrna območja se zaradi racionalnosti in dostopnosti umešča rekreacijsko infrastrukturo, v zaledja pa se umešča prostočasne dejavnosti, ki ne zahtevajo posebne rekreacijske infrastrukture in programsko dopolnjujejo jedrna območja.

3. PROSTORSKI RED SLOVENIJE

Uredba o prostorskem redu Slovenije določa pravila za urejanje prostora, ki se uporabljajo za prostorsko načrtovanje poselitve, gospodarske infrastrukture in krajine, za določanje osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora, določanje meril in pogojev za urejanje prostora ter pogojev za umeščanje prostorskih ureditev in graditev objektov.

Načrtovanje prostorskih sistemov

Prostorske sisteme poselitve, gospodarske infrastrukture in krajine je treba načrtovati medsebojno usklajeno tako, da se sistem poselitve združuje v policentrično omrežje mest in drugih naselij z zagotavljanjem:

- usklajenega razvoja komplementarnih dejavnosti;
- učinkovite povezanosti in oskrbe s sistemom gospodarske infrastrukture;
- kakovostnega razmerja do sistema krajine.

Razmeščanje območij namenske rabe

V poselitvenem območju je treba območja namenske rabe razmeščati ter določati njihovo velikost in obliko tako, da se s tem zagotavlja:

1. učinkovito prepletanje dejavnosti in rab znotraj poselitvenega območja ob upoštevanju funkcionalne povezanosti, privlačnosti in izključevanja med posameznimi rabami;
2. varčna in smotrna raba prostora z usmerjanjem v notranji razvoj poselitvenega območja;
3. ustrezna dostopnost, zlasti z razvojem ustrezno zmogljivega javnega potniškega prometa, cestnega ter kolesarskega omrežja in omrežja pešpoti.

Nova območja površin za turizem se razmeščajo tako, da se zagotavljajo:

1. povezovanje različnih vrst potencialov in zagotavljanje pestrosti ponudbe;
2. razvoj v širšem prostoru z navezavo na obstoječa turistična območja;
3. navezava na poselitvena območja;
4. ohranjanje in poudarjanje krajinskih, naravnih in kulturnih značilnosti prostora.

Načrtovanje v območjih turizma in rekreacije

Pri razvoju obstoječih in načrtovanju novih turističnih in rekreacijskih ali pristočasnih dejavnosti je treba upoštevati:

1. smiselno prostorsko razporeditev turističnih in rekreacijskih dejavnosti v naselju, regiji oziroma državi; večji turistično-rekreacijski objekti in ureditve, kot so igrišča za golf, smučišča in podobno, se umeščajo na osnovi analize ustreznosti prostora na regionalnem nivoju zagotavljanja potreb;
2. da se preprečujeta pretirana zgostitev programov in obremenitev v prostoru;
3. optimalno koriščenje turistične infrastrukture;
4. da se preusmerja gradnja nove turistične infrastrukture s preobremenjenih območij na druga ustrezna območja.

Umeščanje turistične in rekreacijske infrastrukture je treba zaradi racionalnosti rabe prostora in dostopnosti usmerjati v jedra območja, ki obsegajo poselitvena območja večjih naselij.

Turistične dejavnosti, vezane na naravni vir, je treba na osnovi analiz ranljivosti prostora umeščati na območja z ustreznimi potenciali zanje.

4. OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT

Občinski prostorski načrt Mestne občine Murska Sobota (v nadaljevanju OPN) v svojem strateškem delu izpostavlja glavne cilje prostorskega razvoja občine.

Cilji prostorskega razvoja Mestne občine Murska Sobota so:

- mesto Murska Sobota ostaja regionalni center,
- ohranja se mestno jedro in zavarovana območja,
- dopolnjuje se funkcijo mesta in podeželja z razvojem dopolnjujočih dejavnosti,
- vzpodbuja se dopolnilno gradnjo v območjih individualne stanovanjske gradnje,
- zagotovi se dodatna zemljišča za stanovanja na južnem robu mesta in v vseh naseljih,
- zagotovi se površine za razvoj dodatne družbene infrastrukture,
- uredi se promet v mestu in med mestom in naselji z izgradnjo obvoznih cest ob mestu,
- izkoristi se bližina avtoceste z razvojem gospodarskih con,
- zagotovi se kvaliteto bivalnega okolja z ustrežno in racionalno infrastrukturno opremljenostjo, z razvito mrežo gospodarskih in storitvenih dejavnosti ter dostopnostjo do družbene infrastrukture,
- izboljša se prometna varnost z ureditvijo kritičnih točk v mestu in ureditvijo obvoznih cest,
- uravnoteži se oskrbo z naravnimi viri, mineralnimi surovinami,
- vzpodbuja se rabo obnovljivih virov energije,
- vzpodbuja se racionalno ravnanje z odpadki,
- ustvarja se bivalna in delovna okolja za dvig kvalitete življenja in bivanja (urbana prenova, izboljšanje dostopnosti, ureditev zelenih površin, zagotovitev parkirnih površin, ustrezna razporeditev oskrbnih centrov, ustvarjanje novih delovnih mest),
- vzpodbuja se urejanje prostora v skladu s preventivnimi ukrepi za varnost ljudi in njihovega premoženja v bivalnih in delovnih okoljih.

Mestna občina Murska Sobota nima jasno opredeljenih ciljev glede razvoja športnih in prostoračasnih dejavnosti, se pa predvidena dejavnost lahko smatra kot razvoj dopolnjujoče dejavnosti v delno podeželskem prostoru.

Glede na izvedbeni del OPN je na območju podenote urejanja prostora RA 9/2 predviden razvoj športnih površin za potrebe konjeniškega kluba. V postopku sprejema OPN in spremembe namembnosti območja, je bila na tem mestu predvidena umestitev tekmovalne steze in maneže, pa tudi drugih nezahtevnih in enostavnih objektov, kar je bilo zapisano tudi v prostorskih izvedbenih pogojih, ki veljajo na območju RA 9/2. Pri pregledu strokovnih podlag, ki so bile podlaga za izdelavo in sprejem OPN nismo zasledili usmeritev, da se na tem območju zaradi kakšnega utemeljenega razloga ne bi smelo umeščati tudi zahtevnejših objektov. Prav tako, ta zahteva ne izhaja iz pridobljenih smernic in mnenj pristojnih nosilcev urejanja prostora.